

Masarykova univerzita
Filosofická fakulta
Sdružená uměnovědná studia

Šárka Motyčková / 438866

Semestrální práce

Módní vlny

2015

Definice pojmu Módní vlny:

Móda, původem z francouzského *mode* a latinského *modus* je aktuálně upřednostňovaný způsob, jakým jedná masová společnost. Takzvanou „módní vlnou“ či „trendem“ pak nazýváme jev, který není trvalý, v čase se rychle mění. Může se taktéž jednat o hanlivé a zesměšňující označení.¹⁾

Esej:

Móda neuvěřitelně zasahuje do života celé společnosti. Už od pradávna se chudší kasty snažily všemožně podobat svým bohatým spoluobčanům a v rámci možností kopírovat styl jejich života. Ať už se jednalo o způsob oblékání, úpravy vlasů, nošení šperků či navštěvování různých podniků. S nástupem technologie a nových medií se však stále více objevuje nespočet takzvaných módních vln, které několikrát obletěly svět a zase se ztratily ve víru jiného trendu.

Já si pro svoji práci vybrala jednu z těch diskutabilnějších módních vln, a těmi jsou tělesné modifikace, především tedy tetování. Na toto zdobení kůže slýchám velmi rozporuplné názory; existuje několik táborů, které vidí tetování každý ze svého pohledu. Pro řadu zaměstnavatelů je například nepřijatelné z důvodu jakéhosi předsudku získaného z minulosti, kdy byla společnost mnohem více konzervativní než dnes, a také vyznávala zcela jiné jak morální, tak estetické hodnoty.

Ve své knize Tetování, skarifikace a jiné zdobení těla se autor Martin Rychlík zmiňuje naopak o důležitosti, kterou této formě umění přisuzovali už v pravěku, a tetování podle něj získává jen velmi malou pozornost jak ze strany sociologů a historiků, tak z pohledu znalců umění a kultury. Přitom je to dle jeho názoru jediný případ, kdy se ke tvoření využívá živé tkáň.²⁾

V různých koutech světa tento zvyk přetrvává už tisíciletí a toto zasahování do těla je bráno jako něco duchovního, součást určitého rituálu. V mnoha částech rozvojových zemí je dokonce nepotetovaná žena brána jako něco ohyzdného. Tyto kmeny však neprošly takovým vývojem, jako například Evropané a nedolehly k nim zvyky zbytku měnící se populace.

Postupem času a změn v lidském myšlení se na tzv. mikro-pigmentovou implantaci tedy zanevřelo a tento druh umění začal být považován za nevkusný, nemorální a odpudivý. Tetováním se označovaly ženy lehkých mravů, mohli jste k němu přijít také ve vězení. Tento trend se také rozšířil mezi námořníky, u kterých obrázek v kůži znázorňoval pomyslnou oslavu kroku vpřed v jejich námořní kariéře.

Dnešní doba ale přináší sklon (převážně mladých lidí) odlišovat se od ostatních, zároveň však většina z nich cítí potřebu někam patřit a dokázat sobě i okolí, že jsou schopni stejných činů, jako jejich odvážnější přátelé či idolové. Tendence být originální za každou cenu rozpoutala davové šílenství, adolescenti zatoužili po tom svou jedinečnost projevit tak, aby byla na první pohled vidět, a právě proto vznikla jedna z aktuálních módních povinností – pořídit si tetování.

Nevzpomínám si, že bych znala jediného svého vrstevníka, který tetování nevlastní, nebo po něm alespoň netouží. Já sama vnímám obrázek, vpíchaný jehlou pod kůži, jako dlouho přežívající, promyšlený a precizní umělecký směr, způsob vyjádření pocitů skrze ruku zkušeného výtvarníka. Ten na těle svého zákazníka vytvoří dílo, jež popisuje důležitou událost, obrazové pojetí určité myšlenky či životní filozofie.

Čeho si ale všímám stále častěji, jsou opakuující se motivy, které tzv. „frčí“ převážně ve věkové kategorii od 16 do 30 let, kdy se teenageři snaží napodobovat celebrity či své známé a

rozšiřuje se tak ve velkém měřítku názor, že samo tetování je pouhopouhou módní vlnou, která brzo zase vyšumí do prázdna a v tetovacích salonech se budou stát fronty na jeho odstranění. S čímž částečně taktěž souhlasím.

Na sociálních sítích se totiž denně objevují obrázky naprosto totožných motivů, které měly u svého vzniku taktěž svoji filozofii a hloubku. Nad tou ale nakonec zvítězil význam estetický a většina těchto mnohdy promyšlených a krásných námětů sklouzla právě k mainstreamu a k bezduchému zdobení kůže, z čehož asi autoři těchto motivů nemají moc velkou radost. Řada lidí, kteří se nechávají tetovat, si totiž zpravidla neuvědomuje existenci autorských práv a není si vědoma také faktu, že tento obrázek budou na svém těle nosit až do konce svého života.

Na trh se s tímhle trendem dostává také metoda dočasné aplikace, při které je barva do kůže vpichována pouze do určité hloubky. Díky tomu by měla po určité době zase sama zmizet. Ze zkušeností svých známých ale usuzuji, že opak je pravdou a na místě bývalého uměleckého skvostu často zůstává ošklivá skvrna, která se pro majitele stává spíš potupným a nevzhledným úkazem mladické nerozváženosti. Takový zákazník bude ve finále stát taktěž v jedné z těchto front k zahlazení dávné touze po rozfoukané pampelišce.

Tatěři sami proto nedoporučují tento způsob kráslení praktikovat a mnohdy se snaží dotyčného přemluvit, aby si raději lépe rozmyslel pořízení něčeho, čeho by mohl později litovat. Pohled na obrázek, který pro onoho člověka neznamenal víc, než chuť vlastnit něco naoko neotřelého, může vcelku velmi brzy omrzet, a tito lidé budou pak tetování opět brát jako zbytečnost, přežitek dnešní doby a jednu z dalších rozpuštěných módních vln.

Použité zdroje:

- 1) Linhart, J., Petrušek, M., Vodáková, A., Maříková, Hana. 1996. Velký sociologický slovník. Praha: Karolinum. ISBN 80-7184-310-5
- 2) RYCHLÍK, Martin. Tetování, skarifikace a jiné zdobení těla. Nakladatelství lidové noviny, 2005. ISBN 80-7106-780-6
- 3) KUBÁTOVÁ, Helena. Sociologie životního způsobu. Vyd. 1. Praha: Grada Publishing, 2010, 272 s. Sociologie (Grada). ISBN 978-80-247-2456-0.
- 4) FERGUSON, Henry. PROCTEROVÁ, Lynn. Umění tetování. Vyd. 1. Praha : Rebo Productions, 1998. 10 s. ISBN 80-7234-028-X